

SOINTULAN ELÄKKEENSAAJAT

Arvi Herttua

Sointulan Eläkkeensaajat

Arvi Herttua

Sointulan Eläkkeensaajat

© 2022 Arvi Herttua

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6765-8

TIISTAIKERHO

Neljä eläkeläismiestä istuu valkean pöydän ääressä. Lissun ideaaattikosta hankitut ja keittiöhenkilökunnan pöydälle laittamat muovikukat tuijottavat miehiä haluten nostaa heidän sisältään taiteellista tunnelmaa. Tässä, näiden miesten vakioöpöydässä se ei onnistu. Miehet puhuvat asiaa, eikä siihen ruusut tai pelargoniat pysty vaikuttamaan sitä sun tätä. Valkoisilla pöydillä on toiseksi tärkein asia tässä tilassa, kahviastiat ja pullalautaset.

Miehet puhuvat tärkeistä asioista ja se on tärkeintä. Sellaisista asioista, jotka ovat tuottaneet heille vuosikausia elannon ja vaikuttavat jokaisen suomalaisen elämään. Mitkä ovat palkan-
saajan oikeudet työpaikoilla? Siihen kiteytyy koko hyvinvointivaltion synty ja elämä sekä miesten elämänkaari.

Miehistä vanhin on Veikko, Sähköliiton Helsingin piirin eläkkeelle päässyt toimitsija, joka ikänsä vuoksi on porukan ykkönen. Veikolla on paljon asiaa, jotka ovat usein vuosikymmenten takaa ja toistuvat usein puheissa. Monipolvinen puhe on pitkä ja tarkka, mutta kaikki kuuntelevat sitä hievahtamatta. Hän saa tukea Sepolta, joka auttaa Veikkoa muistelemalla puheena olevia asioita omalta kannaltaan. Hänen tärkein positio työpaik-
kansa luottamusmiehen roolin lisäksi oli silloin, kun hän toimi vuosikausia Sähköliiton edustajiston puheenjohtajana. Kaksi muuta ikääntynyttä ovat Pertti ja Arvi, jotka ovat eläköityneet Ammattiliitto Pron palveluksesta. Se on toimihenkilöliitto, mutta tässä pöydässä sitä pidetään asianmukaisena liittona, jonka hyväksyttävyyys tulee liiton sosialidemokraattisesta imagosta.

- Työnantajapiirit ovat nyt aktivoituneet käymään palkansaa-
jien järjestäytymistä ja työehtoja vastaan. Aika ronskia toimin-
taa, Veikko aloittaa uuden teeman.

- Näin on. Heille ei ole pahaksi pitkät lakotkaan, kun vallassa
on vasemmistohallitus. Kokoomuksen vinkkelistä näyttää pahal-
ta, kun talous vain nousee ja työllisyys paranee. Nyt on aika
iskeä, kun kaikki menee hallituksen ja ay-liikkeen piikkiin. Ko-
koomuksella ja työnantajilla on kiire saada hallitus nurin ennen
kuin tulee laskusuhdanne, joka osuisi porvarihallituksen aloituk-
sen aikaan, Arvi puhisee.

- Pidetään hieman matalampaa ääntä, ettei naapuripöydissä
joku vain suutu politiikan puhumisesta, Seppo hätääntyy.

- Kai täällä totuuden voi sanoa, Veikko hämmästelee.

- Totta kai, mutta jotkut ovat niin herkkiä poliittisissa asioissa,
Seppo puolustelee puheenjohtajan huolestuneella äänellä.

Seppo on tässä pöydässä useimmiten käymäselään, koska
hän on järjestävän seuran, Sointulan Eläkkeensaajien, puheen-
johtaja ja siksi kiireinen mies. Vähän väliä Seppo vedetään syr-
jään ja hänen kanssaan keskustellaan jostain yhdistykselle tär-
keästä asiasta.

Juuri kun Arvi pääsee kiihtymyksessään puoliväliin haukku-
essaan Pamin riipparisopimuksia ja niiden avulla tehtävää so-
pimusshoppailua viereisestä pöydästä kajahtaa verevien nais-
ten interfernaalinen nauru, jota voi pitää hauskanpitonakin. Ville
on saapunut tervehtimään pöydän naisia ja haluaa jokaista ot-
tein, josta italialaiset gigolotkin olisivat kateellisia. AY-pöydän
miehet karsastavat tällaista metelöintiä, joka toistuu joka tiistai
useita kertoja. Veikko, entinen puheenjohtaja ja laulukuoron
voimakas baritoni nostaa kurkkunsa syövereistä vastalauseen
kuin ukkometso konsanaan.

- Kyllä täälläkin osataan asioita kunnolla korostaa, Veikko mylväisee niin, että oma pöytäseurue notkistelee niskojaan kuin teerikukot luodin lentäessä pään yli.

Sillä ei ole mitään vaikutusta ilakoivaan ryhmään. Naiset tuskin huomaavat hurmoksessaan Veikon vihjettä ja asiaa puhuvat miehet alistuvat odottamaan, että huomionosoitukset saadaan päätökseen.

- On tuo Ville melkoinen suhari, laittaa naisten päät pyörälle tämän tästä, Pertti huokaa ja muistelee mielessään omaa nuoruusaikaansa.

- Aivan, oli sinullakin melkoinen vetovoima. Oli naisten vaikea välttyä hurmokselta, kun laitoit silmät sirrilleen ja värähtelytit noita mursunviiksiäsi. Sait niillä viiksillä nuoren ja edustavan puolisonkin. Siihen loppui viiksien pärjyyttely, Arvi huomauttaa.

- Tuo halaaminen onnistuu joiltain miehiltä niin luontevasti. Minulla on siinä vielä oppimista, Seppo huokaa.

- Ilmankos meitä kahta mojitetaan siitä, ettemme riittävästi tervehti. Yritä nyt parantaa suoritustasi. Vaikka on minun annettava kiitosta siitä, että seisot halatessa ryhdikkäänä. Minä laitan pepun pitkälle taaksepäin ja halaan aika nopeasti, jos en voi välttää koko halaamista, Arvi selittää.

- Sellainen halaaminen, jossa reidet ja lantio ovat vastakkain, on tositarkoituksella halaamista ja muu on turhaa, Pertti tietää.

- Halaaminen on tuontitavaraa Etelä-Euroopasta, eikä meidän pidä sitä matkia, Veikko toteaa ja tarkoittaa sanansa päätössanoiksi tästä joutavasta aiheesta. Muut ovat kuitenkin innostuneet teemasta.

- Poskisuudelmia täällä näkyy harvoin, Pertti huomauttaa.

- Odotas, kun Lissu istuu kauden loppuun kaupunginvaltuustossa ja eläkeläisneuvostossa. Hänestä voi syntyä aivan mannermainen poskisuutelija, Seppo heittää.

- Poskisuudelmat ja halaamiset eivät meitä karskeja miehiä kiinnosta. Kyllä sellainen viiden millin kumarrus pitää riittää. Tuossa halaamisessa on yksi erittäin suuri vaara, jota ei ole kyllin hyvin tiedostettu, Arvi varoittaa silmät viiruina.

- Mikä se sitten on? Veikko kysyy tylsistyneenä ja antaa sen näkyä.

- No mietipä ihan ite, kuten Jope sanoi. Meillä on täällä jäsenenä yli kaksisataa naista. Joudut heitä, tilanteen sattuessa sinun kannaltasi heikosti, halaamaan. Jo viimeistään kahdennenkymmenennen naisen jälkeen voit olla huolimaton. Seisot suorana, kun nainen tulee lähelle. Heität epähuomiossa kätesi halausasentoon niin, että ne kierähtävät vyötärön ympärille kokonaan. Olit tähän asti huolellinen, mutta tässä vaiheessa lihasmuistiisi tallentunut nuoruusmuisto palautuu mieleesi. Siinä käy huonosti, Arvi heittää psykologian osaamistaan kehiin.

- Mikä siinä sitten niin vaarallista on? Pertti kysyy, vaikka luulee tietävänsä vastauksen.

- Mikä siinä sitten on, hän kysyy noilla aamuilla. Ei aluksi mitään. Lihasmuisti on vienyt kätesi hoikan vyötärön ympärille. Kaikki hyvin, mutta – voi olla, että et halua päästää irti, Arvi sanoo ja puistattaa ylävartaloaan.

- Veljet, elämme vaarallisia aikoja, Seppo toteaa ja sitten häntä jo nytään muualle.

Kahviossa on noin 40 asiakaspaikkaa, jotka ovat joka tiistai käytössä klo 12.00-13.00. Keittiön puolella hyörii vuodeksi valittu keittiöhenkilökunta, joista vähintään kaksi on aina vuorossa. Eteisessä istuu lipunmyyjä, joka veloittaa kahvista ja pullasta kaksi euroa. Tällainen on se tuotantokoneisto, joka tulouttaa yhdistykselle vuosittain sievoisen summan. Kahvimaksulla on

suuri merkitys yhdistyksen taloudelle, koska vuosittainen jäsenmaksu on 20 euroa, eikä se pysty kattamaan yhdistyksen pyörittämisestä aiheutuvia kuluja ja ylempien organisaatioiden jäsenmaksuja. Järjestöllä on kolme tasoa, yhdistys, piiri ja keskusliitto EKL. Yhdistyksen jäsenmaksu jaetaan näiden toimijoiden kesken, joten yhdistykselle jää jäsenmaksusta vain osa.

Kahvio jakaantuu monien ristikkäisten suhteiden perusteella kymmeneen pöytäkuntaan, joista osa on pysyviä, mutta osa muotoutuu tulojärjestyksen mukaan. Tiistaikerho on yhdistyksen sykkivä sydän ja siksi sen toimintaa mietitään hallituksessa tarkasti. Yksi huolen aihe on siinä, että miten uudet jäsenet pääsevät istumaan kahville, jos paikat ovat liian tarkasti ennakoon määriteltä. Toisaalta on vaikea kieltää ihmisiä istumasta totuttuun porukkaan, jossa kaikki tietävät asiallisen keskustelun rajat ja puhuvat niistä asioista, jotka ovat heille tärkeitä. Puheenjohtaja Seppo yritti puheenjohtajakautensa alussa puuttua asiaan niin, että hallituksen jäsenten oli velvollisuus vaihtaa pöytää viikoittain, eikä samassa pöydässä saanut istua kahta hallituksen jäsentä. Usein käy niin, että uusi puheenjohtaja näkee haavekuvia toivotusta tilasta, mutta arki astuu nopeasti varpaille. Niin kävi tässäkin.

Kahvin ääressä keskustelu on tärkeä, jos ei jopa tärkein osa tiistaikerhoa. Sisällöllisesti tiistaikerho kuitenkin alkaa kello 13.00. Eläkeläiset ovat aina paikalla ajoissa, joten kahvio alkaa tyhjetä jo kymmentä vaille ja ihmiset siirtyvät salin puolelle. Siellä Boccian pelaajat ovat pelinsä jälkeen laittaneet tuolit niin, että niistä muodostuu kaksi ryhmää. Useimmiten paikalla on noin 50 henkeä. Nyt ay-porukka hajaantuu niin, että entinen puheenjohtaja Veikko istuu arvonsa mukaan näyttämöltä katsottuna vasemmalle ensimmäiseen penkkiriviin ja istuva puheenjohtaja oikealle ensimmäiseen penkkiriviin. Pertti ja Arvi istuvat takim-

Sointulan Eläkkeensaajat ry on keskikokoinen ja keski-ikäinen eläkeläisjärjestö. Sen toiminta pyrkii tuomaan ikäihmisiä kodeistaan yhdessäoloon ja näin parantamaan heidän elämänlaatuaan. Tämä kertomus valottaa yhdistyksen haasteita, joita ikääntyneiden ja eri taustoista tulevien ihmisten näkemysten erilaisuudesta syntyy väistämättä sanomista.

Sointulan Eläkkeensaajien suurin voimavara on Järjestöalo, joka on monen harrastuskerhon kotipesä. Sointulan kaupunki ei tunnista vapaaehtoistyön arvoa ja haluaa ajaa yhdistyksen pois, koska suojellun kiinteistön korjauskulut tuottavat suurta huolta.

Neljä kaverusta miettivät Tiistaikerhon ennakkokahveilla laajoja yhteiskunnallisia asioita, parisuhdeasioita ja kaupungin toiminnan järjestömyyttä. Kaikki ovat yhdistystoiminnan konkareita ja vankkoja puolueen kannattajia, vaikka niistä asioista täytyy puhua sipiä keskenään.

Tapahtumilla on selkeä side todellisuuteen, mutta tulevaisuutta uskalletaan kertomuksessa myös rohkeasti arvailla. Teksti sisältää myös vankkaa sarkasmia, joka voi tuottaa lukijalle ihmetystä kirjoittajan henkisen elämän mahdollisista häiriöistä.

